

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2850 — nočna 2996, 2994 in 2950

SCLOVENEK

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Kralj Aleksander in kraljica Marija v prestolnici bratske Bolgarije

Kakšnega v resnici zgodovinskega po-
mena je dejstvo, da se s prijateljskim zbliz-
anjem med našo državo in Bolgarijo za-
čenja uresničevati politična sloga med Ju-
goslovani na velikem prostoru od Karavank
in Slovenskih gor do obali Črnega morja,
kjer se govorijo jugoslovanski jeziki kot
priča enega in istega krvnega izvora in
kulture skupnosti, ni treba posebej poudar-
jati. Po skoro tisočletni napetosti, trenjih
in sporih se zapirajo temne in večkrat z
bratsko krvjo poškropljene strani jugoslo-
vanske zgodovine, katere prihodnji rodovi
ne bodo več odpirali, in pred nami se ob-
risuje nova doba, v kateri se bo gradila
politična skupnost vseh Jugoslovancev, kar
je velik dogodek za vso Evropo. O tem priča
ob priliki sofijskega obiska vse časopisje
sveta, ki se zaveda dalekosežnosti tega dej-
stva in njegovih globokih posledic tako za
razvoj naše bodočnosti, kakor za balkansko
politiko in za njen vpliv na politično do-
gajanje vse naše celine sploh.

Ni mogoč večji dokaz za modro, smo-
treno in vztrajno politiko našega vladarja in
za globoko umevanje, s katero se ji je od-
zval vladar bratskega naroda, kakor je
skrbna priprava, s katero se je po šestnaj-
stih letih hladnosti, zagrenjenosti in inci-
dentov omogočilo zblizanje in začetek res-
ničnega prijateljstva med Jugoslavijo in
Bolgarijo, ki ne sloni samo na čustvih, am-
pak se je postavilo na realne podlage ter se
je zasledovalo z največjim taktom in
spretnostjo, da se ne bi tako velika zadeva
prenagljala. To vodstvo naše zunanje poli-
tike, pri čemer gre največja zasluga tudi
gospodu Jevtiču, je dovedlo do tega, da
obisk našega kraljevskega para v Sofiji ni
samo čin vljudnosti, s katerim je naš kralj
odgovoril na prvo srečanje s kraljem Bori-
som na belgrajskem kolodvoru, ampak da
je — kakor poudarja poluradni list bolgar-
ske vlade — znamenje novih odnošajev med
obema državama, ki ne bodo samo poglobili
prijateljstva med njima, ampak bodo oja-
čili tudi prijateljske odnose med drugimi
balkanskimi državami, ki bodo na politični
tehtnici Evrope kot ena složna politična
skupina zaigrali vlogo velesile, svobodne
vsakega jerobstva in sebičnega pokrovitelj-
stva, in zmožne, da na svetovni pozornici
igrajo svojo lastno politiko.

Vse, kar je bilo sporna točka med nami
in Bolgarijo, je, lahko rečemo, danes izlo-
čeno in se gotovo nikoli več ne bo moglo
od nasprotnikov izrabljati kot sredstvo raz-
dvajanja. Našemu prijateljstvu ne stoji ni-
česar več na poti, kar bi moglo zavirati
realizacijo popolnega političnega sodelova-
nja na vseh področjih in v vsakem slučaju,
kjer nas kak politični problem Balkana in
Evrope zanima in tiče. Lahko rečemo še
več: da je srečno postavljena osnova, na
kateri se bo moglo politično sodelovanje
med nami in Bolgarijo s časom razviti v
obliko prave življenjske skupnosti vseh
Jugoslovancev kot ene celote, kakršno pač
z zgodovinsko nujnostjo zahtevajo čas in
naše potrebe in kakor odgovarja našemu
davnemu nacionalnemu idealu.

Praktična politika seveda zahteva od
državnikov, da z ozirom na najbližje zahte-
ve in na sedanji moment mednarodnega
položaja po možnosti takoj ali čim preje
najdejo v obliki obveznih dogovorov kon-
kretne, takoj primenljive rešitve in to stvar
mirne duše prepuščamo njim. Vendar pa
smemo poudarjati, da prava in trajna vred-
nost naših odnošajev z Bolgarijo ne sloni
na uradnih listinah, podpisanih in z držav-
nimi grbi zapečatenih, ampak v dejanskem
prijateljstvu, ki ga je terjal klic naše skup-
ne krvi, katera nas odslej veže v skupno
usodo. Ta zahteva, ki je mimo vseh držav-
nikov prišla iz globlin našega narodnega bi-
stva, bo potrjala in utrjala vse naše pakte,
kakor nas je z neizogibno nujnostjo, ki se
ji ni bilo mogoče ne odzvati, drug drugemu
približala z elementarno silo. Konkretno
obveznost bodo le izraz dejanskega nacio-
nalnega stremljenja nas in naših bratov v
slogi in sporazumu z vsemi narodi, ki z
nami žive na istem velikem prostoru na
jugovzhodu Evrope, da bomo mogli in znali

ščititi naše koristi proti vakomur, ki bi jih
hotel zadeti, da si bomo mogli priboriti
uvaževan in močan položaj v svetu in tako
zasigurati sebi in vsei Evropi miren razvoj,
ki ga usoda priznava in daje le tistim, ki
so močni in složni in na vsako žrtev pri-
pravljeni.

To so misli in čustva, ki navdihujejo
danes slehernega Slovenca in Jugoslavana
in ki spremljajo našega kralja in kraljico

ob njunem obisku v prestolnici bolgarskega
naroda, ki spada k nam s svojim plemen-
itim vladarjem, z vsakim svojim članom, z
vso svojo zemljo in bodočnostjo. Naša ra-
dost in radost, ki danes navdaja vsakega
jugoslovanskega človeka, temelji na realnih
osnovah in mi moramo k temu delu, ki sta
ga začela kralj Aleksander in kralj Boris,
doprinesiti to — in to je veliko — da bomo
tega prizadevanja bolj in bolj vredni.

Triumfalen sprejem v Sofiji

Množica 150.000 ljudi viharno po-
zdravila jugoslovanski kraljevski par

Nj. Vel. kraljica Marija

Sofija, 27. sept. Nj. Vel. kralj Aleksander
in kraljica Marija sta se danes popoldne ob 16
v spremstvu zunanjega ministra Bogoljuba Jev-
tiča, svojega spremstva maršala dvora generala
Dimitrijeviča, prvega adjutanta diviz. generala Mi-
lana Ječmeniča, ministra dvora Milana Antiča, de-
žurnega adjutanta generala Kostića, polkovnika
Pavloviča, kapetana Dogana in dvorne dame gđ.
Milke Grujičeve z brzim vlakom pripeljala v So-
fijo. V spremstvu zunanjega ministra Bogoljuba
Jevtiča je samo osebni tajnik Slavko Kojić.

Bolgarska prestolnica je sprejela Nj. Vel. kra-
lja Aleksandra in kraljico Marijo z velikim navdu-
šenjem in iskrenim veseljem. Nepregledne množice
ljudi so se zgrnile po sofijskih ulicah, bulvarih in
trgih že takoj po kosilu. Nj. Vel. kralju Aleksan-
dru in kraljici Mariji so se peljali naproti do bol-
garske obmejne postaje Dragomana in danes
dopolodne pooblašeni jugoslovanski minister Alek-
sander Cincar-Marković in zastopniki bolgarskega
dvora general Gerdzikov, polkovnik Bojadžijev in
kapetan Bardarov, ki so jugoslovanska suverena
spremili do Sofije. Jugoslovanskega zunanjega mi-
nistra Jevtiča so pozdravili v Dragomanu zastop-
niki bolgarskega zunanjega ministra, šef protokola
Stojilov in svetnik ministrstva Pisarov.

Nekoliko pred 15. uro je prišla na peron so-
fijske železniške postaje, ki je bila veličastno okra-
šena z zelenjem, cvetjem in bolgarskimi in ju-
goslovanskimi zastavami, pa tudi s preprogami, četa
gojencev vojaške akademije z godbo in zastavo.
Častni četi je poveljeval major Siminov. Prvi je
nato prišel na železniško postajo adjutant kralja
Borisa general Panov, za njim pa vojni minister
general Zlatev, ki je obhodil častno četo akade-
mikov. Z vojnim ministrom generalom Zlatevim
je prišla tudi generaliteta, ki je zavela mesto ob
častni četi. Zraven generalov so se ustopili na pe-
ronu predsednik bolgarske vlade Kimon Georgi-
jev in vsi ministri z ravnateljem sofijske pokrajine
Stilitonom. Dalje so bili zbrani na peronu do dvor-
ne čakalnice namestnik bolgarskega sv. sinoda vi-
dinski mitropolit Neofit in sofijski mitropolit Stefan.
Na desni strani vhoda v dvorno čakalnico so bili
zbrani bolgarski in tuji novinarji z ravnateljem
direkcije za tisk Hristovim in zastopniki jugoslo-
vanske kolonije s predsednikom kolonije Kostić-
em na čelu. V dvorni čakalnici so bili šef ge-
neralnega štaba general Georgijev, poveljnik sofijske
garnizije general Canenev in polkovnik Danovski
in Dančev, dalje sofijski župan Ivanov s pomočniki,
soproge ministrov, vse uradništvo jugoslovanskega
poslaništva v Sofiji z gospe in jugoslovanski vo-
jaški ataše generalstabin polk. Petković z gospe.

O 15.40 sta se pripeljala na železniško postajo
kralj Boris in kraljica Ivana s princem Kirilom
in princeso Edoksijo ter spremstvom. Kraljica
Ivana s princeso Edoksijo in dvorno damo
gospo Čomakovo je ostala v dvorni čakalnici, kralj
Boris in princ Kiril sta pa s spremstvom odšla na
peron. Tam je kralj Boris obhodil častno četo in se
pozdravil z vsemi generali in predsednikom vlade
Kimonom Georgijevim ter poljubil roko mitropo-
lita Neofita in Stefanu. Nato je kralj Boris, ki je
imel na prsih samo lento reda Karagjorgjeve zvezde,
obhodil vse peron in se osebno prepričal, ali je
vse izvršeno po programu. Potem je kralj v sprem-

stvu princa Kirila in svojega spremstva stopil v
dvorno čakalnico ter se pozdravil s predsednikom
sofijske občine Ivanovim, ki je Nj. Vel. kralju po-
kazal srebrni pladenj s kruhom in soljo, ki ga je
pripravil za Nj. Vel. kralja Aleksandra. Kralj Boris
in kraljica Ivana sta nato stopila s princem Kirilom
in princeso Edoksijo, svojim spremstvom in
dvorno damo gospo Čomakovo na peron. Kralj
Boris, kraljica Ivana, princ Kiril in princesa Edok-
sija ter spremstvo, so zavzeli mesto pred častno
četo, kjer so vidno razporejeni prebili čas do pri-
hoda dvornega vlaka.

Dvorni vlak z dvema lokomotivama, okrašen
z jugoslovanskimi in bolgarskimi zastavicami, je
počasi privozil na sofijsko železniško postajo točno

Nj. Vel. kralj Aleksander

ob 16. Poveljnik častne čete major Simov je zapo-
vedal »Pozdrav« in godba je zasvirala jugoslovansko
himno. Nj. Vel. kralj Aleksander in kraljica
Marija sta stopila na peron takoj, ko se je vlak
ustavil. Kralj Aleksander je bil v svečani generalski
uniformi, na prsih je pa imel lento bolgarskega reda
velikega križa sv. Cirila in Metoda.

Jugoslovanski in bolgarski vladarski par sta
se pristočno pozdravila. Nj. Vel. kralj Aleksander
je nato skupaj z Nj. Vel. kraljem Borisom obhodil
častno četo akademikov, ki mu je izkazala vojaško
čast, in sprejel raport majorja Simova. Po končanem
obhodu je Nj. Vel. kralj Aleksander krenil čez
peron k dvorni čakalnici in se pozdravil z vsemi
generali, predsednikom vlade Georgijevim, mini-
stri in mitropolitoma Neofitom in Stefanom. Nato
je jugoslovanski poslanik v Sofiji Aleksander Cincar-
Marković predstavil Nj. Vel. kralju Aleksan-
dru predsednika jugoslov. kolonije v Sofiji g. Krsti-
ća. V dvorni čakalnici je Nj. Vel. kralja Aleksandra
sprejel in pozdravil sofijski župan Ivanov in mu po
tradicionalnem slovanskem običaju na srebrnem
pladnju ponudil kruha in soli. Po pozdravu pred-
sednika sofijske občine so predstavili Nj. Vel. kra-
lju Aleksandru gospe ministrov, s katerimi se je
kakor z vsemi prisotnimi Nj. Vel. kralj Aleksan-
der pozdravil.

Z železnike postaje sta se Nj. Vel. kralj Alek-
sander in kralj Boris odpeljala na dvor v prvem
avtomobilu, v drugem sta pa bili Nj. Vel. kraljica
Marija in kraljica Ivana. Za njimi so se peljali
princ Kiril in princesa Edoksija, zunanji minister
Bogoljub Jevtič, predsednik bolgarske vlade Ki-
mon Georgijev, zunanji minister Kosta Batolov,
člani kraljevskega spremstva, ministri in drugi vele-
dostojanstveniki.

Prava slika navdušenja bolgarskega naroda pa
se je pokazala, ko sta jugoslovanski kralj in kra-
ljica stopila na trg pred postajo. Stevilno vojaštvo
je tvorilo špalir, za katerim je bilo zbranega mnogo
tisoč ljudstva, katero je goste aklamiralo z nepre-
stanimi burnimi pozdravnimi klici. Računa se,
da je bilo v špalirju zbranih več ka-
bor 150.000 ljudi. Vsa pot do kraljevskega dvor-
ra je bila pravi triumfalni sprejem ob neprestanem
burnem vzklikanju naroda.

Na vsej poti so čete z zastavami in godbami,
na čelu s kraljevske gardo, izkazovale čast. V tem
špalirju so bili tudi dijaki s svojimi fanfarami in
društva in patriotske organizacije, korporacije itd.

Nj. Vel. kralj Boris in kraljica Ivana

Množice, ki so prisostvovala sprejemu jugoslovan-
skih suverenov, cenijo na sto tisoč ljudi. Vsi ti
ljudje so navdušeno vzklicali jugoslovanskemu vla-
darskemu paru. Z oken in balkonov na ulicah, po
katerih je šel sprevod, in ki so bili vsi okrašeni z
zastavami obeh držav, preprogami, cvetjem in ze-
lenjem, so sofijski meščani neprestano vzklicali ju-
goslovanskima suverenoma. Množice so metale cvet-
je na avtomobila jugoslovanskega vladarja in vla-
darice in viharno vzklicale. Pri ovacijah se je po-
sebnost odlikovala mladina.

Na dvoru

Točno ob 16.30 so prispeli suvereni na dvor,
kjer so jim servirali čaj. Ob 17 so čete sofijske
garnizije s častniki na čelu in kraljevo gardo de-
filirale mimo srednjega balkona, kjer so bili zbra-
ni suvereni, ministri in spremstvo obeh vladarjev.
Čete so ves čas defiliranja frenetično pozdravljale
suverena. Med defilejem čet je eskadrila letal več-
krat letela nad dvorom in formirala črko »A.C.«

Ob 18.15 sta se jugoslovanska suverena v
spremstvu bolgarskega kralja in kraljice odpeljala
v dvorec Vrano, 10 km od Sofije. Ob 20 sta v dvor-
cu na Vrani priredila Nj. Vel. bolgarski kralj iz
kraljice večerjo na čast kraljevskima gostoma. Ve-
čerje so se udeležili tudi jugoslovanski zunanji mi-
nister Bogoljub Jevtič in člani spremstva jugoslo-
vanskega kraljevskega para, predsednik bolgarske
vlade Georgijev z gospe, bolgarski zunanji mini-
ster Batolov z gospe, jugoslovanski poslanik v So-
fiji Cincar-Marković z gospe, bolgarski poslanik v
Belgradu Kioseivanov in del spremstva bolgarskih
suverenov.

Člani spremstva jugoslovanskih suverenov so
nastanjeni deloma v sofijskem dvoru, deloma v
dvorcu Vrani.

Pomenljiv članek bolgarskega poluradnega glasila:

„Močne posledice za vse bal- kanske narode“

Sofija, 27. sept. AA. Poluradna »La Bulgaree«
priobčuje glede na obisk jugoslovanske kraljevske
dvojice v Sofiji pozdravni članek pod naslovom
»Naša vzvišena gostca, v katerem piše: »Bolgarska
prestolnica bo danes tako srečna, da lahko sprejme
Njuni Veličanstvi, jugoslovansko vladarsko dvoji-
co v svoji sredi. Ta obisk bo vsekakor središče vse-
ga javnega mišljenja, ki ga ne bo tolmučilo samo
kot dejanje vljudnosti, marveč kot zname-
nje novih odnošajev med obema na-
rodoma. In v tem bo imelo prav! Ti novi,
izpremenjeni odnošaji so tu. In še
več! Upamo, da bodo imeli močne posledice
na odnošaje med vsemi balkan-
skimi narodi. Ti stiki so zdaj zelo prijateljski,
zlasti za nekatere med njimi. Nič pa ne bo
škodilo, če se ti stiki še poglobijo. Veselje, ki že
zdaj polni srca Bolgarov, bo močno odjeknilo v
srehi balkanskih narodov, ker si po dolgih dobach
notranjih razprtij iz vsega srca zdaj žele miru in
spokoja. — Naša vzvišena vladarja sta že za svojih
ranih let prevzela v svoje roke usodo svojih na-
rodov. Nj. Vel. kralj Aleksander in Nj. Vel. kralj

Ko so reševali popotnike z goreče ladje

Junaštvo starih pomorščakov - vzgled sedanjim

Vsem je še v spominu strašna nesreča, ki je zadela ameriški parnik Morro Castle, ki je zgorel blizu ameriške obale. Nesposobnost mornarjev gorečega parnika in tudi nesposobnost moštva parnika »President Cleveland«, ki je prišel reševati nesrečnike, je zakrivila, da je na stotine ljudi ali zgorelo ali utonilo. Zato sedaj za zgled novodobnim pomorščakom objavljajo zgodbe starih junaških mornarjev, katere so pisane v mornariških knjigah. Tako zgodbo iz preteklih časov objavljajo sedaj Angleži svojim pomorščakom. Popisana zgodba se glasi:

Parnik »Jean Bart«, ki je vozil izseljence iz Evrope v Ameriko, je na visokem morju začel goreti. Nesrečo je opazil mali parnik »Flamingo«.

Nekdo je močno polkal na vrata kapitanove sobice. Takoj nato je vstopil Flamingov kvartirni mojster.

»Gorečo ladjo vidimo, kapitan. Kakih pet milj daleč.«

Kapitan je pogledal na kompas:
»Ali je krmar spremenil smer? Ali se že vozimo proti goreči ladji, he?«

»Da, kapitan, saj me krmar pošilja, naj vam to sporočim.«

»Prav. Povejte ladijskemu tesarju, naj takoj pripravi vse reševalne čolne, če jih bomo potrebovali. Takoj pridem na most.«

Kapitan ni potreboval dolgo časa za toaleto. Kakor delajo vsi vestni kapitani, ki se v prenapolnjenih parnikih vozijo po oceanu, je tudi on oblečen spal. Le za nekaj minut za jutranjo kopal je odložil oblečilo. Tako je bil vedno pripravljen stopiti na krov in na poveljniškem mostičku vstrajati morda kar 24 ur.

Kapitan je z daljnogledom pogledal gorečo ladjo. »Parnik, in sicer velik. Ves je v plamenih. Ne bomo mogli mnogo pomagati. Samo uboge ljudi bomo mogli rešiti.«

Kapitan se je sklonil čez ograjo ter videl, kako se pod malim parnikom peni voda.

»Saj tole našo staro škaflo dobro porivate naprej,« je omenil drugemu krmarju.

»Strojem sem dal povelje, naj obračajo kolikor mogoče naglo. Mislim, da za tak slučaj ne bo škoda premoga, kapitan.«

»Prav ste storili,« je odvrnil kapitan.

Na gorečem izseljenem parniku Jean Bart pa so medtem trepetaje pričakovali, kdaj se bo neznan parnik približal. Dotlej je moštvo z vso silo poskušalo zadržati požar. Ko so pa bili reševalci blizu, je moštvo sprevidelo, da je vse prizadevanje zastonj. Moštvo s krova in od strojev je vse obnem planilo v čolne. Podrli so vsakega častnika, ki jih je hotel zadržati. Od strahu in groze trepetajoče izseljence so brezobzirno suvali v stran. V tej grozi je med moštvom izginila vsaka sled močnatosti. Toda čisto druga stvar je, reševalne čolne hoteli apustiti v vodo, in drugo je zopet, to tudi izvršiti. Posebno, če so ljudje blazni od strahu in nikogar ni, ki bi delo vodil. Zato se je Jean Bartov

čoln, v katerem so sedeli sami kurjači, takoj razbil ob gorečo ladjo. Tudi dva druga čolna sta se prevrnila. Le en čoln z moštvom je mogel srečno odpeljati od goreče ladje ter je obupno veslal proti Flamingu. Toda tukaj so jih slabo sprejeli. Najprej z odločnimi besedami, potem pa s premogom po glavah, so jim dopovedali, naj se pobere, odkoder so prišli, ker bo Flamingo najprej reševal potnike. Flamingo je epustil dva reševalna čolna, ki sta jima poveljevala prvi in drugi krmar. Težko so mornarji veslali po razburkani vodi. Kakor orehove lupine je morje metalo oba čolna. Slednjič se je posrečilo s Flaminga na gorečo ladjo vreti vrv, ob kateri so mogli mornarji v čolnih priti do goreče ladje.

Na goreči ladji pa je bilo medtem že vse narobe. Ko bi bil Flamingov čoln po dolgem pristal ob goreči ladji, bi se bili ljudje z ladje kar slepo pometali vanj in čoln bi se bil potopil. Zato sta oba krmarja z reševalnih čolnov začela klicati na gorečo ladjo:

»Če se kdo izmed vas tako zvanih mož drzne zapustiti ladjo, preden bodo na varnem vse škafle,

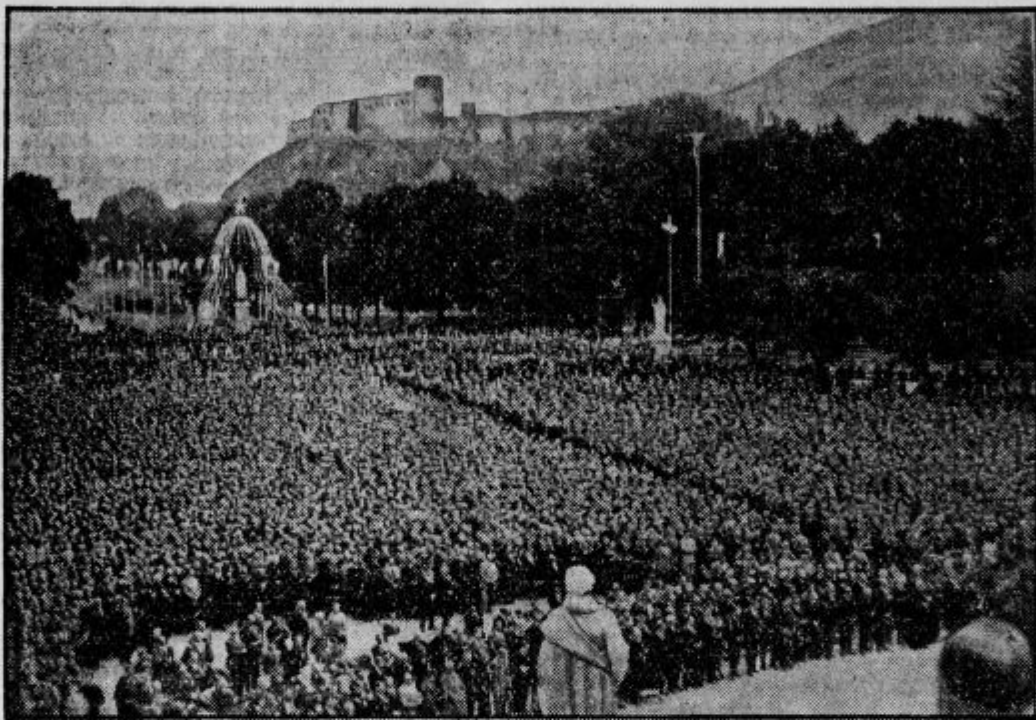
torej ženske in otroci, vam bomo z vesli razbili buče.«

In tako je prvi Flamingov krmar splezal po vrvi na gorečo ladjo, kjer si je s posvkami in s pestmi pridobil primeren respekt. Tako-le je spregovoril:

»Če je res še kakšen mož tukaj na krovu, ki bi se smel imenovati pomorščaka, naj pride sem in mi pomaga! Ali naj morda sam urejmem to-le čisto znorelo društvo?«

Osramočeni so se zgrnili častniki in preostalo moštvo gorečega parnika okrog krmarja in začeli delati red. Čoln za čolnom je odhajal z goreče ladje z rešenimi ljudmi na Flamingo ter se prazen vračal po druge. Goreča ladja je bila vsa v plamenih, ko so zadnji rešenci in reševalci zapustili njen krov. Nobeno človeško življenje ni bilo več izgubljeno, odkar je prvi Flamingov krmar na goreči ladji napravil red. Toda prazne reševalne čolne so morali prepustiti valovom, ker so bili reševalci preveč izčrpani, da bi jih bili mogli potegniti na krov.

40.000 bojevnikov v Lurdu moli za mir

Pred kratkim je priromalo v francoski Lurd 40.000 bojevnikov iz 14 držav, da prosijo lurško Marijo za mir. Slovesno sveto mašo je daroval berminghamski nadškof Thomas

Nevaren gost v avtomobilu

Pred nekaj dnevi je v Reppenu pri Frankfurtu na Odri pristopil k avtomobilu lovsko opravljen gošpod in ga najel, naj ga pelje v Berlin. Zmenila sta se, da bo plačal za vožnjo 50—60 mark. Poleg karabinke in lovske puške pa je prinesel mož s seboj še kovčeg in več obleke. Ko je šofer vozil gošta ob jezeru Chaussee je opazil, da je njegov gost zgrabil karabinko, jo napolnil z naboji in pripravljen za strel. Šofer se je ustrašil in elutil, da hoče neznanec med potjo njega ustreliti. Zato je vedno škilil nazaj. Vendar je srečno privozil v Berlin. Tu pa je z neprijetnim gostom zavil naravnost pred policijsko stražnico in ga izročil policiji. Policija je začela tuja izpraševati, kako in kaj. Zapletel se je v protislovja. Denarja, da bi plačal šoferja tudi ni imel. Končno je priznal, da je vse to, kar vozi s seboj, ukradel v grajskini

Reppen ter je z avtomobilom zbežal v Berlin, da ga ne bi dobili. Sedaj je policija ugotovila, da je mož sicer šele 26 let star, da pa je izvršil že 45 vlovov po vsej severni Evropi. Ko so ga vprašali, zakaj je za šoferjevim hrbtom nabasal puško, je odgovoril, da se je hotel braniti, če bi ga bili kje med potjo ustavili policajši. Ni pa nameraval umoriti šoferja.

Iz delavnice učenjaka, ki zbira stare papirusove rokopise. Neizrečno veliko truda in potrpežljivosti je treba, da učenjaki razpadajoče drobce starih papirusov zberejo in zložijo, da jih potem lahko bero. Treba je varno prijenati vsak drobec, da se ne drobi. Ljudi, ki bi to znali in potem znali to tudi prebrati, pa je malo na svetu.

V tej dragoceni srebrni vazi so vitezi reda Božjega groba poslali vodo iz Jordana za krst hčerke italijanske prestolonaslednice

Esperanto med učiteljstvom in delavstvom

»Splošna zveza dela« (Confederation du Travail) na Francoskem, h kateri se je pridružila še Učiteljska nacionalna zveza (Syndicat National), ki šteje nad 80.000 članov, se je odločila prirejati esperantske tečaje na svojem »Višjem Delavskem Institutu«. Zato je naprosila »Delavsko Esperantsko zvezo«, da bi vodila te tečaje. Zanimanje za esperanto vedno raste. Delavski esperantski zvezi se je priglasilo že nad 800 novih članov, med njimi je skoraj polovica iz vrst učiteljstva. (Iz »Internacia Pedagogia Revuo«, prev. G. P.)

Poročno darilo. »Kaj pa ste dali svoji hčerki za poročno darilo?«
»Lep avto.«
»Kje pa sta potem novoporočenca preživela medene tedne?«
»V bolnišnici.«

Najboljši francoski borilec Lucien Gaudin je umrl, zadet od srčne kapi, star šele 48 let

Junaška deklica

Casopisi poročajo o junaškem dejanju 18-letne Turkinje Aizee, ki je poglala v beg 30 tolovajev. Roparji so po noči vdrli v hišo njene očeta, bogatega trgovca Kemal-beja. Umrili so očeta in mater. Deklica pa je trdno spala. Šele hudi ropot jo je prebudil. Ko je hotela po stopnicah zbežati v pritličje, se je spotaknila ob trupli svojih staršev. Planila je nazaj v sobo svojega očeta, kjer je oče imel spravljeno orožje. Brž je zgrabila puško in začela streljati na tolovaje spodaj. Štiri roparje je podrla, drugi pa so preplašeni zbežali in pustili na mestu celo že nabrani plen. — Škoda, da poročila ne povedo, kje se je to zgodilo.

General Johnson, dosednji voditelj NRA (Narodna obnova in obnove urada) v Ameriki bo odstopil

Bernard Baruch, finančnik in nekdanji diktator vojne industrije, bo za Johnsonom postal voditelj NRA ter tako diktator vse ameriške industrije

25 let po Haydnovi smrti:

Boj za Haydnovo lobanjo

Letos je minilo 125 let, odkar je na Dunaju umrl slavn komponist Jožef Haydn. In šele čez 125 let bo njegova lobanja zopet počivala poleg drugih ostankov velikega komponista.

Dne 15. junija 1809 so pokopali njegovo truplo. Prav tedaj je bil na Dunaju Napoleon s svojo vojsko. Za častno stražo so stali dunajski meščanski bramborci in francoski vojaki. Pri pogrebu se je Napoleon dal zastopati po svojih generalih. Zgodilo pa se je, da je mrtvo Haydnovo truplo le malo časa mirno počivalo v zemlji. Tedaj se je širila nekaka prazna vera, češ da mrtveča lobanja prinaša srečo. Jožef Haydn je bil delj časa v službi kneza Esterhazyja. Po njegovi smrti sta se domenila neki Johann Peter, upravitelj policijskih zaporov, in Esterhazyjev tajnik Karl Rosenbaum, da se morata polastiti Haydnove lobanje — zaradi svoje babje vere. Podkupila sta grobarja, ki jima je dovolil, da sta skupaj z dvema magistratnima uradnikoma odkopala Haydnovo truplo in mu odrezala glavo. Peter je glavo vzel s seboj, jo prepiral, spravil lobanjo v stekleno skrinjico ter vse izročil Rosenbaumu. Ta je lobanjo hranil do l. 1820.

Tega leta pa je knez Esterhazy sklenil, da Haydnovo truplo ne sme počivati zunaj dunajskih vrat, ampak naj počiva rajše v Eisenstadtu, kjer je Haydn toliko let deloval. Tu bo za Haydna pripravljen dostojnejši grob. Dne 30. oktobra so grob odprli in z grozo opazili, da je truplo obglavljeno. Obveščena policija je kaj kmalu imela sled za storilci. Zaslišan je bil Peter, ki je obdolžil Rosenbaumu. Ta je moral izročiti oblastem preparirano lobanjo, katero so položili v Haydnov grob v Eisenstadtu.

Toda Rosenbaum ni izročil oblasti prave lobanje. V Haydnovem grobu je počivala lobanja nekoga drugega. Preden je Rosenbaum umrl, je pravo Haydnovo lobanjo izročil Petru. Ta pa jo je v svoji

oporoki l. 1839 zapustil »družbi prijateljev glasbe na Dunaju«. Toda Petrova vdova pa ni izpolnila mozeve oporoke, ampak je lobanjo darovala učenjaku dr. Petru Hallerju, kateri jo je l. 1852 podaril slovečnemu zdravniku in anatomu profesorju Rokitskemu. Ta je umrl l. 1878. Sedaj se je oglašal anatomski institut dunajske medicinske fakultete ter zahteval lobanjo »z vsemi drugimi učnimi pripomočki vred«. Sinovi Rokitskega, izmed katerih je bil eden basist na dunajski dvorni operi, pa niso hoteli ugoditi tej zahtevi. Tako je lobanja ostala

pri njih do l. 1895, ko so jo izročili »družbi prijateljev glasbe«, kakor je želel že pokojni Peter. Ta družba pa je brez vsake pietete razstavila lobanjo v svojem muzeju zraven kopice Haydnovih rokopisov.

Sedaj bo avstrijska vlada zgradila Haydnovo poseben mavzolej. Zato zahtevajo od »družbe prijateljev glasbe« tudi Haydnovo lobanjo. Ker je ti prijatelj glasbe nočejo dati zlepa, jo bodo dali zgrda. Haydnovo truplo pa bo morda po 125 letih vendar le našlo svoj pokoj.

Kralji na lovu. Kakor vsako leto, sta tudi letos švedski in danski kralj šla skupaj na lov na lase.

